

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

ze skargi wnioskodawcy o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego
z dnia 15 lutego 2010 r.,
oraz postanowieniem Sądu Okręgowego
z dnia 15 lipca 2010 r.,
w sprawie z wniosku M. Ś.
przy uczestnictwie I. Ś., E. W., E. Ś., U. Ś., W. W., X. Y. i
małoletniego P. Ś.
o podział majątku wspólnego, dział spadku i zniesienie współwłasności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 stycznia 2012 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 27 maja 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 27 maja 2011 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę M. Ś. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 15 lutego 2010 r., oraz postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 15 lipca 2010 r. Odrzucenie skargi nastąpiło na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., ze względu na brak ustawowej podstawy do wznowienia postępowania. Na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. zniesione zostały wzajemnie koszty postępowania w sprawie skargi.

Na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 27 maja 2011 r. zażalenie wniósł wnioskodawca (w zażaleniu figuruje data 28 maja 2011 r. jako data zaskarżanego postanowienia), zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, co polegało na nietrafnym uznaniu braku okoliczności faktycznej oraz środka dowodowego mogącego stanowić podstawę wznowienia postępowania w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. oraz, że wnioskodawca nie był pozbawiony możliwości skorzystania z dowodu stanowiącego podstawę wznowienia postępowania, bowiem nie zwrócił się do Sądu z odpowiednim wnioskiem. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie należy oddalić.

Składający zażalenie w niniejszej sprawie M. Ś. składał już raz skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 15 lutego 2010 r. oraz postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 15 lipca 2010 r. Skarga ta została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 13 stycznia 2011 r. Na to postanowienie skarżący złożył zażalenie do Sądu Najwyższego, który postanowieniem z dnia 29 czerwca 2011 r. sygn. akt IV CZ 20/11 oddalił zażalenie. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy przypomniał, jakie muszą być spełnione przesłanki ustawowe, aby zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. można było żądać wznowienia postępowania. Wskazał, z powołaniem się na wcześniejsze orzecznictwo Sądu Najwyższego, że

nowe okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, to takie fakty lub dowody, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu zakończonym prawomocnie. „Wykrycie”, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c. odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanych stronie i dla niej niedostępnych. Nie dotyczy to takich okoliczności, które strona mogła powołać w prawomocnie zakończonym postępowaniu, mając ku temu możliwości, oceniając je obiektywnie (postanowienia SN z dnia 15 maja 1968 r., I Co 1/68, OSNCP 1969, nr 2, poz. 36, z dnia 17 stycznia 2001 r., IV CKN 1515/00, niepubl. i z dnia 19 stycznia 2006 r., IV CZ 143/05, niepubl.). Następnie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego postanowienia stwierdził, że powołana przez skarżącego podstawa wznowienia w postaci pisma Prezydenta Miasta Ł. z dnia 18 sierpnia 2010 r. dotyczącego zaniżonej wyceny działek, które skarżący otrzymał dopiero po wydaniu wyroku przez Sąd drugiej instancji nie odpowiada wskazanemu rozumieniu ustawowej podstawy wznowienia postępowania na gruncie art. 403 § 2 k.p.c.

Przytoczona argumentacja ma zastosowanie do rozpoznania zażalenia w niniejszej sprawie, ponieważ okoliczności wniesienia skargi o wznowienie postępowania są bardzo podobne. W rozpoznawanym zażaleniu skarżący podważa postanowienie Sądu Okręgowego, odrzucające drugą skargę o wznowienie postępowania, w uzasadnieniu którego Sąd obszernie wyjaśnia brak podstaw ustawowych do wznowienia, określonych w art. 403 § 2 k.p.c., ponownie przypominając treść powołanego przepisu i jego wykładnię. W swojej skardze i w zażaleniu skarżący odwołuje się do opinii Komisji Arbitrażowej przy Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rzecznawców Majątkowych w W. nadesłanej dnia 14 marca 2011 r., w której zawarto konkluzję, iż będący przedmiotem oceny operat biegłego zawiera błędy i uchybienia, które uniemożliwiają uznanie określonej w nim wartości rynkowej za właściwą, a tym samym nie jest on przydatny do celu, dla jakiego został wykonany.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia godzi się ze skarżącym, że wskazana opinia jest okolicznością, której nie mógł podnieść w zakończonym postępowaniu. Wyjaśnia jednak z powołaniem odpowiedniego orzecznictwa Sądu Najwyższego, że wznowienie postępowania z przyczyn

restytucyjnych może opierać się tylko na takich okolicznościach faktycznych lub środkach dowodowych, które istniały w czasie wydawania orzeczenia objętego wznowieniem postępowania, jednak strona nie miała możliwości wówczas ich powołania (por. postanowienia SN z dnia 22 lipca 2008 r., II UZ 31/08, Lex nr 500233, z dnia 15 grudnia 2009 r., II PZ 24/09, Lex nr 577836, z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZP 18/10, Lex nr 686067 oraz podobne w treści orzeczenia wcześniejsze).

Wbrew twierdzeniu skarżącego w zażaleniu, oddalenie przez Sąd wniosku o powołanie nowego biegłego nie zamykało przed skarżącym, spoczywającej na nim jako wnioskodawcy inicjatywy dowodowej, zgodnie z art. 232 k.p.c. Skoro więc były zastrzeżenia do operatu biegłego inicjatywa ta mogła polegać na wniosku o sprawdzenie prawidłowości operatu szacunkowego przez organizację zawodową rzeczoznawców majątkowych w trybie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zwrócił na to uwagę Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, czego nie można podważyć twierdzeniem w zażaleniu, że zarzuty do opinii biegłego zostały złożone dopiero w przeddzień ogłoszenia orzeczenia w sprawie, a więc złożenie sugerowanego wniosku dowodowego było niemożliwe. Nie można też podzielić stanowiska skarżącego o braku zastosowania w niniejszej sprawie bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego, powołanego w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Stanowisko takie wskazuje na brak właściwego rozumienia przez skarżącego szczególnego środka zaskarżenia, jakim jest wznowienie postępowania i jego warunków prawnych określonych w art. 399 i nast. k.p.c. W przeciwieństwie więc do twierdzeń skarżącego, orzecznictwo wskazuje na konsekwentne poglądy Sądu Najwyższego, wypełniającego konstytucyjną funkcję ujednolicania orzecznictwa sądowego, w tym przypadku w sprawach o wznowienie postępowania. Rozstrzygając w takich sprawach należy mieć na uwadze wyjątkowość tego środka zaskarżenia, dotyczącego postępowań zakończonych prawomocnymi orzeczeniami, dlatego przepisy stanowiące o podstawach wznowienia postępowania wymagają ścisłej interpretacji, zgodnie z ich treścią i funkcją pełnioną przez ten środek zaskarżenia. Z przytoczonych względów Sąd Okręgowy zasadnie

uznał, że w sprawie nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 403 § 2 k.p.c. i odrzucił skargę o wznowienie postępowania.

Biorąc to pod uwagę należało na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie oddalić.